

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben Félévre 6 K, negyedévre 3 K — 1.
Vidéken " 6 K, " 4 K 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint.
az udvarban hátul.

Országos gyógyszerész-gyűlés.

Debrecen vendégei.

Debrecen város falai közt az ország minden részéből ide sereglett gyógyszerészek díszes csoportját üdvözölhetjük. Eljöttek az Alföld metropolisába, hogy a magyarság fészkeiben a magyar gyógyszerészek egyre súlyosbodó helyzete felett tanácskozást folytassanak és összegezzék mindazon sérelmeket, amelyekre a törvényhozás útján orvoslást remélhetnek.

Mert korántsem olyan fényes a magyar gyógyszerészek helyzete, mint volt az csak pár évtized előtt is. Teher teher után szakadt rájuk. A gyógyszerértékek is folytonosan, sőt többnyire ok nélkül ontották rájuk. Tekintet nélkül arra, hogy a városok, községek lélekszáma indokolta teszi-e a szaporítást, vagy nem.

A gyógyszerészek, akik pedig a legtöbb helyen a közügyek vezető férfiai, a községekben a kultura munkásai, ma már a nagy segédhiány miatt teljesen gyógyszerértékekre vannak utalva. Soha, vagy legtöbbször nemcsak szabad napjuk, de szabad órájuk sincs.

Kell-e fényesebb bizonyíték,

mint a debreceni országos értekezlet. Az első ilyen, amely a vidék gyógyszerészeit sérelmeik orvoslására egy táborba szólítja. A vezetőség közel kétezer kartársát hívta meg és százával jöttek vissza a levelek. Telve keserűséggel. Szomorú adatokkal. Az ország gyógyszerészeinek túlnyomó többsége azt írta, hogy nagy lelkesedéssel csatlakozik a mozgalomhoz, de nem vehet részt az országos ülésen, mert már évek óta egyedül van, éjjel-nappal talpon kell lennie, nincs, aki felelősségterhes foglalkozásában csak egy órán át is helyettesítse.

Szomorú bizonyosság ez arra, hogy a gyógyszerészeknek meg kellett mozdulniuk. Eddig csak vártak, reméltek s a napok egyre termelték a csalódásokat. Új jogok, új terhek, új gyógyszerek, nyakrafőre szaporodó specialitások mellett nyakukra köszöntött az általános drágaság is.

A védekezésük pedig nehéz. Ők nem emelhetik fel a gyógyszerek árát. Ha drágább, ha küzdelmesebb is az élet, még is csak úgy taksálhatnak receptet, ahogy azt évtizedek előtt előírták.

Szóval az illatos gyógyszerértékek cífra, színes üvegdíszei közzé is beköltözött a gond és a teher. Ez rendítette meg valamennyiükben a jövőben vetett bizalmát, ez rázta

fel őket a lethargiából s azért tömörülnek most Debrecen falai között, hogy közös erővel eszközöljék ki az orvoslást, mielőtt az emberiség egészségéért fenntartott gyógyszerek a csödbe jutnának.

A magyarországi gyógyszerészeket szíves örömmel látjuk nehéz munkájukban Debrecen falai között tömörülni és törekvésükhöz őszinte szívvvel kívánunk sikert.

POLITIKAI HIREK.

Szentesített törvények. A hivatalos lap mai száma egy egész sereg szentesített törvényt közöl. Ezek között van a két vasutas törvény, a gazdasági cselédekről szóló törvény és több vicinális.

Új miniszteri tárcsa Ausztriában. Bécsi tudósítónk jelenti: Az osztrák politikai világban tegnap óta érdekes hírt közlő portálnak. E szerint már az ősszel új miniszteri tárcsát szerveznek, amelynek a közmunkaügy képezné a munkakörét. Ausztriában már Fégóta belátták, egy ilyen miniszterium létesítésének a szükségét s minthogy ez a kérdés most már azáltal is aktuális lett, hogy a délszlávok is kívánnak maguknak helyet a kormányban, nagyon valószínű, hogy az új tárcsát már ősszel szervezik. Érdekes különben, hogy már is két-három nevet, köztük egy szociáldemokrata képviselőt, mint a jövő miniszterét is emlegetik.

Hervadt levél.

— Rajz —

A lombos hársfa alatt terítették a reggelt. Egész éjjel dühöngött a vihar, dörgött s cikázott a villám: a hűvös reggel nedves szemekkel mosolygott. A tikkasztó napok után oly üdítő volt a tiszta levegő, de a vihar nyomai megmaradtak. Fonnyadt levelek heverték a homokuton s egy nagy gesztenyelevél szállott a reggelizők asztalára, mintegy figyelmeztetve, hogy bucsuzik a nyár.

— Nézd csak édes, mint összeillik, — mondá a férj, lábával egy gesztenyelevelet odább lökve, — mily gyorsan múlnak a szép napok.

— Hisz csak gesztenyelevél, — mondá az asszony. Gyorsan hullanak, mert legelőször virágoznak is. A kertben még nem hervadnak a virágok.

Szép arcát a férj felé fordítá s kezével koronfeketé homlokfürtjét igazította helyre. E pillanatban a fa koronájáról kis hervadt

hársfalevél pergett le s éppen az asszony bájós feje bubjára esett. Ő nem érezte.

— Mégis nekem van igazam, — mondá vidáman a férj s felállott, hogy a bizonyító hársfalevélkét felesége fejéről levegye. Az asszony csodálkozva tekintett férjére, midőn feléje hajlott.

Mialatt kezével a hervadt levél után nyúlt, erősen szemügyre vette a helyét, a hol feküdt s a levél kiesett kezéből. Még egyszer rátekintett, megcsókolta a helyét s a homlokot. Leült székére s gondolkodni látszott.

— Mi bajod, Elemér, — kérdé nyugtalanul az asszonyka s haja után kapott. — Nincs rendben?

— Minden rendben, aranyom; én csak egy hervadt levelet vettem le a fejedről — mondá gyöngéden.

Az asszonyka gyanakodva tekintett férjére és ujjai még mindig tapogatóztak a feje bubján.

— Egy hervadt levél? . . .

— Igen egy hervadt levél.

— S igazán nem volt más semmi?

— Semmi, kedvesem.

Mindig kutatóbban fürkészték szemel a férjében, ki vidáman és bátran akart osztronnak ellentállni. De lassankint majd ide, majd oda kellett néznie; nemsokára könnyezni kezdtek szemel, pislogni akart végre, de feladta a szemcsatát.

— Mit jelentenek e gyermekségek Idus? mondá enyelegve. A kigyók tekintenek így áldozatukra.

— Az nekem mindegy, mondá az asszonyka ingerülten, már sokszor gondoltam magamban, hogy a lelkiismereted nem tiszta, te titkolsz előttem valamit. Rendesen ártatlan arekifejezésed van, de oly pillanatokban, mint az iménti, napvilágra kerül. E gonosz csókkal akartad kiengesztelni bűnös szívedet. Ugy égeti a fejemet. Itt . . . ! S az asszonyka dörzsölni kezdte a két csók helyét, mintha festettek lettek volna. A férj felkacagott. Villámgyorsan megfogá felesége karjait s gyöngéden mondá:

— Te libácska, mikor leszel már komoly és nyugodt? Ne felejtse, hogy tiv évek vagyunk házask s én ily nevezetes dolog-

**Szép és jó cipőket olcsón csak Glück Ede férfi- női- és gyer- Plac- és Kossuth-
mek cipő árúhá- utca sarkán,
zába vehetünk, a Kistemplommal
szemben.**

Elhalasztott építkezések.

Mert nincs vályog.

Garaszkodás a népnevelésen.

Van-e szükség a tanyai népiskolákra? Ha nincs, akkor nem is kell felépíteni azokat. Ha van, akkor fel kell építeni azokkal is.

Nem abból áll ám a város élete, hogy a birkaalkák számára örök időkre biztosítsuk a Hortobágy legeltetési jogát, abból se, hogy ezeket dobjon oda a koznép erkölcsi kárára a város a színházi vállalkozónak, abból se, hogy élő nagyságok számára potya ebédeket és vacsorákat rendezzenek, stb.

Debrecen városának nem szabadna ilyen felszínes-külszínes kukacéletet élni. Ha igazán érezte volna ez a város kulturálisát, a Rákóczi-temetésen való részvétel helyett az ő nevére iskolát alapított volna a cifra cafrangokra elköltött pénzen. Sokkal maradandóbb lett volna az, mint a molyok táplálására készített díszruhák. Talán az öreg Thaly Kálmán is jobb néven vette volna, ha a tanyán az ő szavazóinak gyermekei a Thaly-iskolában nevelődnek ki a mostani félomber sorból!

Sajnos, a kultura Debrecenben másodrendű kérdés. Erre vall a tanács tegnapi határozata is, amelyet a tanyai iskolák építése ügyében hozott. Az 5 iskolára a mérnökség 85,336 K 60 fillért irányzott elő, ezzel szemben azonban a vállalkozók 23,055 K 66 fillér ráfizetést kérnek.

Az építkezést megdrágította egyrészt a munkabérek emelkedése, másrészt az, hogy már nem lehet vályogot venni, tehát téglából kell építeni. A város ezzel szemben szerződéses kötelezettséget vállalt az állammal, hogy az idén 5, jövőre is 5 tanyai iskolát felépített. Nemesak az állammal kötött szerződés kötelezi erre a várost, de a saját polgáraival szemben tartozó erkölcsi kötelessége is. Elvégre a tanyai adófizetők joggal követelhetnék is az iskolákat.

De hát elkétek a vályogvetéssel az idén, a téglával való építkezés pedig az 5 iskolánál 12.000 korona különbözetet jelent. Ezért inkább maradjon el az építkezés a jövő esztendőre. Bezzeg a város istállóinak falait nem vályogból verték, hanem téglából, de a tanyai iskolának jó a vályog is. Mivel pedig vályogot már az idén nem lehet

vetni, mert idejére nem száradna ki, elhalasztották inkább az építkezést.

Hiába mondta a főmérnök, hogy a vályog és téglafal közti mily nagy a különbség, mennyivel szilárdabb, egészségesebb a kőfal a vályognál, milyen drága a munkabér és mennyivel drágább lehet a jövő évben, hiába érveltek Oláh Károly és Körner Adolf tanácsnok a szerződésben is vállalt kötelezettség teljesítése mellett, leszavazták őket.

Igy hát az idén nem építenek. Hiába volt az árlejtés, most tűnik ki, hogy az nem volt elég komoly, pedig az is pénzbe került ám. Annak a költsége tehát kidobott pénz. De legalább volna remény rá, hogy a jövő évben olcsóbban építkezhetnének, de nincsen, mert jövőre is emelkedni fognak a munkabérek. Ez legalább is előrelátható. Ki áll jót érte, hogy a jövő évben nem-e fog még a vályogépület is drágábbba kerülni, mint az idén került volna a téglapépület?

Ma már még a parasztember is inkább téglával épít és ime a nemes város vályogiskolákat akar építeni. Talán az egyetemet is vályogból fogják építeni!

Miután a tanács az ajánlatokat egyszerűen felrelekte és úgy határozott, hogy az idén nem épít, elhatározta, hogy a halasztásról feliratban értesíti a közoktatásügyi kormányt, amely kénytelen-kelletlen bele fog törődni a dologba. De hátha nem fog beletörődni és ragaszkodni fog a szerződéshez?

VIDÉK.

Gyilkos villámcsapás. Zalámihályfáról írják, hogy tegnapelőtt nagy vihar vonult végig a környéken. Ohid község határában érte a zivatar Saági István husz éves béréslegényt és egy villámcsapás Saági szekerébe ütött. A legény azonnal meghalt. Az egyik ökre is elpusztult, a másik azonban sértetlen maradt.

Az ujszegedi katonaszökevény. Megirtuk, hogy a szegedi rendőrség hetek óta hajszolja a 46. gyalogezred egyik szökevény közlegényét, Szeles Gyulát, aki lopásaival, utonállásával valóságos réme lett a környéknek. Mint most Szegedről jelentik, a rendőrségnek sikerült elfogni a veszedelmes embert. Keckeméti Sándor rendőr a katonaszökevényt az ujszegedi erdőben alva találta. Egész teste galyakkal és falevelekkel volt betakarva, csupán a feje látszott ki, mellette feküdt a megtöltött Mannlicher fegyver. A rendőr mindenekelőtt a fegyvert vette el, az eközben fel-

— Engedd el nekem

— Nem, nem, tudni akarom.

— S mégsem mondom meg. Menj be s kérdezd háromszoros tükrödet. De jól nézd meg magad.

Az asszonyka jobban repült, mint ment. Feltűnően sokáig időzött. Végre kijött lassan, megtörtén. Ujjai között csillogott valami, a mi késő nyáron a rónaságot jellemző fehér vonalakhoz hasonlított. Egy fehér hajszál. Lehajtott fővel lépett férjéhez, ki éppen a hervadt levelet emel fel és tette a tárcájába.

— Persze mindjárt kiszakítottad, gnyolódott a férj; tudtam mindjárt. Add ide, hadd tegyem a hervadt levélhez, mely ez évben esett először fejcsokédre. Már nem haragszol?

— Te édes, jó férjem, mondá zokogva s a nyakába borult. Az egész hajamat ki tudnám tépni az én...

— Lassan, ne mind! Ez egy elég. Én csak azt mondtam, hogy összeillik, édes feleségem, az űz hála Istennek, még mesze van!

H. B.

ébredt betörő azonban a rendőrré vetette magát és hamarosan végez is vele, ha segítségül nem jó még két rendőr, akik aztán megvasalták a katonaszökevényt és kocsin beszállították a rendőrségre. Az erdőben egész kocsiakomány rablott holmit találtak.

VÁRMEGYE.

Nyugdíjazás. Hajdúvármegye nyugdíjügyi bizottsága a hó 20-án, délelőtt 9 órakor tart ülést Kovács Gyula alispán elnökelete alatt. Néhaj Barta Lajos kabai főjegyző özvegyének nyugdíjilletményét fogják megállapítani.

Gyógyszerészek

Debreczenben.

Országos mozgalom.

A debreceni gyógyszerészek által kezdeményezett mozgalom eredménye az a nagygyűlés, a melyet az ország minden részéből Debrecenbe sereglett gyógyszerészek ma a Bika szálloda dísztermében fognak megtartani.

A gyűlésre már tegnap minden vonattal tömegével érkeztek a gyógyszerészek s eddig száznál többen jöttek el, hogy kivegyék részüket a helyzetük javítására indított mozgalomból.

Gyógyszerészek Debreczenben.

A gyógyszerészek országos kongresszusára Debrecenbe érkeztek: Endrődy István Orosháza, dr. Adler Miksa Orosháza, Widder Pal H.-Doroz, Osgyányi József Nyiregyháza, Gerber Öljön Szinyérváralja, Eressey Gábor Hajduböszörmény, Szabady Victor M.-Kovácsbánya, Kilián Béla Felsőbánya, Baksay Béla Nagykáta, Trón Gyula Ujfehértó, Sággy Ferenc Szoboszló, Veréb Antal Rakamaz, Kovácsy Árpád Kapnikbánya, dr. Szopló Dezső Nyiregyháza, Farkas Ignác Kecskérút, Blayer József Nagyvárád, Araun Ferenc B.-ujváros, Zombory János Uj Szent-Anna, Balkányi Gyula Balkány, Nagy János Erdőszáda, Boros Illés Kaba, Widder Gyula Sátorajaujhely, Kádár Gyula Sátorajaujhely, Horváth József Szatmár, Koritsánczky Gy. Mezőtúr, Szabó László Karcag, Balogh József Miskolc, Márton József Nyiregyháza, Bokor Adolf Szeged, Reiter Ede Lovrin, Csikós Ádám Budapest, Orosz László Budapest, dr. Varságh Z. Budapest, K. Karlovsky G. Budapest, Lukács István Budapest, Garay Jenő Debrecen, Barbóc Z. H.-Szoboszló, Róthfucs E. János Tokaj, Lám Elemér Ungvár, Farkas Ödön H.-Hadház, Marosán Béla M.-Sziget, Krausz Miklós M.-Sziget, Vaskó Gyula és Vaskó Gyuláné M.-Sziget, Gyurovics Gyula Nagykároly, Dobsa Sándor Álmosd, Bernáth Miklós Bözörmény, Németh Lajos Hódmezővásárhely, Bayer Antal Budapest, Rozvány György Nagyvárád, Tamás Mihály Királyháza, Baronsay Károly Szeged, Saád István H.-Sámson, Kun Aladár Büdszentmihály, Jóna László Nyirbakta, Szőlősi Sándor Nagy-Mihály, Incefy Albert és Incefy Albertné Tóvis, Gaszner Béla Mihályfalva, Kirchner Daniel Losonc, Gaszner Gyula Tápó-Szele, Csapay László Endrőd, Michna Imre S.-Szentpéter, Szerdahelyi Károly Béga Sz.-György, Heisler Gyurovárszky, Róth István N.-Berecna, Saár József Nagyszalonta, Szegő Imre Kassa, Baruch Gyula

hoz okot még nem szolgáltatam. — Gyere, légy okos! . . .

— Talán öreg vagyok már neked, hogy a tíz éves házasságot említed. Ilyesmit nem mondanak az asszony szemébe. Már ez is mutatja, hogy köztünk minden megváltozott; az előtt nem úgy mondtad ezt. Ha akarsz, hogy becsüljelek, mondd meg, mit tettél.

Ha nem volnál bűnös, nem csókolnál volna a fejem tetején s nem töprengtél volna magadban. Ne hazudj, hanem mondd az igazat, talán megbocsáthatok.

— Ez már bosszant, nincs mit megbocsátani.

— Elemér, édes Elemérem, ne beszélj így, ez fáj nekem. Nem akarlak fakgatni, ha oly lealacsonyító volna vallomásod. De nagy csapás az, ha az embert így üzik ki a menyországából. Azt hittem, hogy te nem vagy olyan, mit a többi gonosz férj, kik . . .

— Ida kérlek . . .

Az asszonyka könyes szeméit feléje fordítá s némi meggondolás után mondá:

— Akkor mondd meg, miért csókolád meg a fejtetőmet!

Házaladás miatt

Pétersfia utca 73. szám alatti raktárunkat sürgősen kell kiárusítanunk. Nagyválasztéku gazdasági-, borászati-, háztartási gépeinket, saját gyártmányu legjobb hírnévnek örvendő borsajtóinkat és kutszivattyúinkat mársékkelt áron bocsátjuk áruba. **Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság.**

Miskolc, Székely Doby Géza Kassa, Molnár Sándor Kassa, Hella Imre Kisvárdá, Kacsó Lajos Mezőberény; Szabó István Mezőberény, Kóhalmi Miklós Szolnok, Gaál Sándor Varannó, Richárd Jenő Beregszász, Bárdossy Imre Siófok.

Az ismerkedő estély.

Este nyolc órakor az Angol királynő szálloda udvartartásában ismerkedő-estélyre gyűltek össze a gyógyszerészek, a kik néhány órán keresztül maradtak együtt.

A vacsora alatt Gerber Ödön színváltójai gyógyszerész emelt poharat, éltetve a mozgalmat megindító debreceni gyógyszerészeket. Majd Murakózy László beszélt s éltette a vendégek mellett azokat is, akik nem jöttek ugyan el a kongresszusra, de szívvél-lélekllel csatlakoznak ahhoz.

A mai gyűlés.

A gyógyszerészek ma délelőtt kilenc órakor a Bika szálloda dísztermében tartják meg nagygyűlésüket a következő tárgyszorozattal:

1. Megnyitó beszéd.
2. Elnök választása.
3. Az ülés megalakulása.
4. Tisztikar választása (társelnökök, alelnökök, előadó, jegyzők).
5. Jegyzőkönyv-elfogatók választása.
6. Előadó jelentése.
7. A megküldött pontozatok tárgyalása.
8. Indítványok.

Délben társas ebéd lesz a Bika-szálloda éttermében. Délután folytatják a gyűlést. Este a nagyterdei vígadóban lesz társas vacsora. Holnap hajnalban pedig a Hortobágyra rándulnak ki.

VÁROSHÁZA.

Pusztuló magyar világ.

Szatmár megyében, az Erdélyből előtörő Szamos folyó mentén fekszik Szamoskoród községe. Szinmagyar község volt egykor, de szegény. A népe elpusztult lassankint, oldott kévéként elszóródott és helyébe a Szamos mentén leszivárgott a Havasokról előnyomuló oláhság.

Ma már a szamoskoródi ref. magyarság száma 298 lélekszámra olvadt le. A fából-összerótt iskolában azonban még tanulja a magyar szót 40—50 gyerek. Olykor-olykor fölhangzik még a nemzeti dal is, a melynek hallatára ökölbe szorul az oláh pópa keze. Ez a fabázaeska, a mely a magyar nemzeti életet képviseli, azon a fenyegetett ponton van, hogy már összerogyni készül, ha talpra nem állítja a nemzet.

A szamoskoródi magyar iskolát könyörödmányból akarják fölépíteni. Debrecen város tanácsa — igazán csoda! — megértette a távolból jövő, elhaló segélykiáltást és 25 koronát szavazott meg a szamoskoródi magyar iskolának. A takarékos polgármester ezt is sokalta.

Középületek javítása. A városi szegényház épületén több javítani való akadt. A tanács felhívta a mérnökséget, hogy a szükséges javításokat mielőbb eszközölje. A siketnéma iskolát a város egyelőre a Kovács-laktanyában helyezte el. Az épület kijavítására 280 koronát szavazott meg. A főmérnök jelentést tett a városi színháznál folyó javítási munkálatokról is, amelyek már a befejezéshez közelednek. A költségjegyzéket, miután a sürgős javítási és átalakítási munkálatokról előleges költségvetést nem készíthetett, a munka befejeztével fogja csak bemutatni.

Egészségtelen gyermekóvó. Már évek óta sürgeti a tisztí főorvos, hogy a Dégenfeld-téri gyermekóvót helyezték el, mert az épület bűzös, nedves. Az óvóba 100—120 gyermek jár — betegséget szerezni. A tanács végre utasította a mérnökséget, hogy jelöljön ki alkalmas telkeket, a hová az új óvót felépíteni lehessen és erről december végéig tegyen jelentést. (Melyik év december végéig?)

Uj felekezet. A gör. keleti egyháznak eddig csak szerb és oláh ága volt, magyar nem, pedig sok magyar követte a gör. keleti vallást. Ennek az lett a következménye, hogy a gör. keleti magyarok eloláhosodtak, vagy elrácosodtak. Innen van az oláhok és szerbek közt annyi magyar nevű. A jezet Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete törte meg azzal, hogy a szentesi gör. keleti magyar egyházközség alakulását megengedte. A szentesi gör. keleti egyháznak legutolsó lelkésze a hazafias lelkű Pandovits Döme volt, aki magyar istentiszteleteket tartott és nem törődött az oláh és rác püspökök rugkapálódásaival; azok nem merték háborgatni, mert nem is lett volna tanácsos Szentesen kiszállaniok. Csongrád vármegye most feliratban kéri a képviselőházat, hogy törvényhozásilag rendezze e kérdést. Feliratát pártolás végett megküldte Debrecen városának is. A tanács kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Közigazgatási bejárás. A városi villamos telep iparvágányának közigazgatási bejárását holnap, szombaton d. e. fogják eszközölni a kereskedelmi miniszterium kiküldöttjének elnöke alatt.

Ki volt Arany János?

Csak magyar költő volt.

Ezért nem kap koszorút a szobra.

Nagyszalonta egyszerű parasztváros az Alföldön, de azért nem cimerez ökreiről nevezetes, hanem arról, hogy ott született a magyar nemzet legnagyobb költője, a bűvös szavú Arany János, akinél jobban egyetlen magyar költő sem látott bele a magyar néplelekbe.

Mig élt, verseket irt és édegetlt szűkösen. Szegény ember volt, de a lelke világa dús, befért oda az egész nemzet multjával, jelenével és jövőjével. Okos ember volt. Lehetett volna belőle tanácsnok, polgármester, képviselő, sőt talán még több is. De ő eszményi, lelki életet élt csupán és ezért maradt csak költő és lett nagy ember.

Mikor meghalt, kincseket hagyott hátra nemzetének; olyan kincseket, amelyekre a világ minden nemzete büszke lenne, ha a magáénak mondhatná azokat. A főváros hálából díszsírhelyet adott neki, a nemzet pedig a Múzeum-kertben szobrot emelt neki, pedig ő már életében éretnél maradandóbb emléket állított magának. Szülővárosa, a parasztlakta Nagyszalonta is érezte, hogy adósa ő is nagy fiának: a csonka-toronyban Arany-múzeumot rendezett be, szeptember 15-ikén pedig leleplezni készül nagy fiának szobrát.

Erre a nagy ünnepélyre illő tisztelettel meghívta a kis Nagyszalonta a nagy Debrecen városát is. A meghívót itt annak rendje-módja szerint beiktatták és a köz-művelődési ügyek előadója, Oláh Károly tanácsnok a tekintetes tanács elé vitte. Sajnos azonban, hogy a bölcsesség dolgát nem lehet szavazással eldönteni és így esett meg a dolog, hogy olyan határozatot hoztak, mely éppen nem vall bölcseségre.

Holott milyen könnyen és milyen olcsón lehetett volna bölcsen határozni! Oláh Károly tanácsnok indítványozta, hogy a város képviseltesse magát valakivel és küldjön koszorút az Arany János szobrára. Mi történt erre? Mindenki azt hinné, hogy egy-

hangulag elfogadták a javaslatot. Már pedig éppen az ellenkezője történt: egyhangulag elvetették.

Ugy történt a dolog, hogy a polgármester, mikor a koszoru szó megütötte a tület, idegesen jegyezte meg: Nem kell koszorú! — és senki sem merete azt mondani, hogy kell. Senki sem merete azt mondani, hogy Arany János, a hírneves költő járt és élt valaha Debrecenben is, de ha sohasem járt volna is, megérdemli még az emléke is azt a koszorút. De nem szólt senki, még az indítványozó is elhallgatott. A napsugár pedig pajzánul bekucskált a zöld zsalu résein és mintha mosolygott volna, mikor a zöld asztal mellett együtt látta Debrecen város komoly tanácskozásba merült, böles urait, de aztán gyorsan el is tűnt megint a kaadi fény. Mintha érezte volna, hogy ő neki nincs helye ott. Az a kandi fénysugár talán az Arany János szellemének örökké derűs mosolya volt.

Három baleset.

Lezuhant az állványról.

Pajkosság és ügyetlenség.

Legtöbb munkásbalesetnek a vigyázatlanság, szórakozottság, a tilalom áthágása az oka. Az a három baleset, amelyről értesülünk, szintén ilyen természetű. Felelőség nem terhel érte senkit. A balesetek sem súlyos természetűek.

Kovács Eszter 20 éves leány a Stern-féle kefégyárban van alkalmazásban. A drótfonó gépnél dolgozik. Munka közben vigyázatlan mozdulatot tett a kezével, aminek következtében a hegyes drót az ujját szurta át. Sérülése 8 napon belül gyógyul.

Súlyosabb sérülést szenvedett ugyanazon gyártelepen Nagy Lajos művezető 12 éves fia. A gyerek a Vénkert 64. sz. a lakásukról jött a gyárba és ott settenkedett a fűrészelő mellett. Tetszett neki a gőzfűrész gyors munkája, az ujjáival nyulkált utána. Veszére, mert a fűrész elkapta a kezét és az egyik ujját összeroncsolta. Otthon ápolják.

Legrosszabbul járt azonban valamennyi közt Bartha Gergely festő tanonca, Szabó Károly 15 éves fia. A festő állványról, amelyen dolgozott, lezuhant és ájultan terült el a földön. dr. Gáspár Géza orvos részesítette első segélyben és Kőlcsey-utca 18. sz. a lakására szállította. A szerencsétlen fiu oly szerencsétlenül zuhant le, hogy a ballába kifecamodott és a balláb sarkesontja eltört.

UJDONSÁGOK

Csontváz a sertés-hizlalóban.

Munkások akadtak rá.

Kint a Szent Anna-utca végén, közel a bábaképző-intézethez, tegnap meglepő leltre bukkantak a Kövesdy-féle sertés-hizlalóban dolgozó munkások. A telepen építkezések folynak s a földmunkások

ásás közben egy teljesen ép emberi csontvázra bukkantak.

A csontváz, mely 60—70 év óta feketett ott jeltelen sírjában, csodálatos ép állapotban van. Hosszu idők nyomai alig láthatók rajta. Különös, hogy a csontváz közelében korhadt deszkának nyomát sem fedezték fel, a mi arra enged következtetni, hogy koporsó nélkül temették el. A munkások felfedezéséről azonnal értesítették a rendőrséget, mely a helyszíni szemlét dr. Balkányi Emil kerületi orvos jelenlétében a mai nap fogja megejteni.

A vizsgálat ki fog terjedni arra is, — ha lehetséges, — hogy megállapítsák, miképpen kerülhetett oda a csontváz.

* Az Ujlaki-család gyászja. A debreceni, széles körben ösmert Ujlaki-családot mély gyász érte a család fejének halálával. Ujlaki József régi polgára a városnak. Termény nagykereskedő és régebben katonai szállító volt; de azért a legutóbbi hónapokig az üzleti élet terén tevékenykedett. Az elhunytban Ujlaki Antal kartársunk és dr. Ujlaki Hugo, Géza ügyvédek és Ujlaki Henrik főmérnök édes atyjukat gyászolják. A jótékonyágáról ösmert öreg ur elhunytáról a gyászoló család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Özv. Ujlaki Józsefné született Kohn Fanny úgy a maga, mint alulírott gyermekei és unokái, valamint az egész rokonság nevében a legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy forrón szeretett férje, a felejtetlen jó édes apa és nagyapja: Ujlaki József áldásos életének 67-ik, boldog házasságának 44-ik évében, folyó hó 21-ikén este 10 órakor egy éven át tartó emberföltötti szenvedés után jó lelkét kilehelte. A megboldogult hült tetemeit a Domb-utca 20-ik számú gyászháztól folyó hó 23-án délelőtt tízenegy órakor az izr. temetőben helyezték örök nyugalomra. Ujlaki Henrik és neje Frank Albertine, Ujlaki Béla és neje Prossnitz Klótd, Ujlaki Antal és neje Uprymni Gizella, Ujlaki Piroška és férje Schwarzoz József, dr. Ujlaki Hugó, dr. Ujlaki Géza, Ujlaki Irma, gyermekei. Ujlaki Agnes, Ujlaki Katinka, Ujlaki Miklós, Ujlaki György, Ujlaki Rozsika, Ujlaki Klárka, unokái. Áldás és béke hamvaira!

* Szabó József ny. főszámvevő temetése. A bártfai fürdőben elhalt Szabó József, nyugalmazott városi főszámvevő temetését ma délelőtt 10 órakor fogják megtartani. A halottas koporsót szállító vonat ugyanis a jelzett időre nem érkezett meg, miért is a temetést el kellett halasztani. A temetés a Sziv-utca 15. sz. gyászháznál lesz. A ravatalra a városi tiszt kar díszes koszorút helyezett. A temetésen a városi tisztviselők testületileg vesznek részt. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Gyászjelentés, melyben tudatjuk, hogy apánk, Szabó József, Debrecen sz. kir. város nyugalmazott főszámvevője, 1907. évi aug. 20. éjjel 2 órakor Bártfa fürdőben meghalt. Temetése Debrecenben f. hó 23-án d. e. 10 órakor lesz a Sziv-utca 15. sz. háznál tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőbe fog örök nyugalomra tétetni. Béke poraira! Gyermekei: Szabó Miklós nejjével és gyermekeivel. Dr. Szabó István nejjével és gyermekeivel. Özv. Tóth Béláné szül. Szabó Margit gyermekeivel. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* Szakosztályi ülés. Holnap délután 3 órakor az ipartestület termében az asztalosok és kárpitosok szakosztálya ülést tart.

* Tegnapi halottak. A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a helybeli anyakönyvi hivatalnál: Fekete Péterné ev. ref. 31 éves, Bujdosó József ev. ref. 72 éves, özv. Sarkadi Mihály ev. ref. 72 éves, Ujlaki József izr. 66 éves.

* Kiássák a zámi templom alapját. A debreceni határban volt egykor a zámi templom és kolostor. A török idők előtt pusztult el mindkettő a körülötte levő falvakkal együtt. Zoltay Lajos muzeumőr a templom romjait részben (az északi és keleti oldalt) kiásatta már, de a könyvtárak és muzeumok országos felügyelősége a további ásátások költségeinek viselését megtagadta, mert szerinte Debrecen város érdeke az ásátás folytatása. A tanács tegnap el is határozta, hogy az ásátások folytatásához, a zámi templom főhajójának, déli és nyugati alapfalainak feltárásához szükséges költséget megszavazza. Zoltay muzeumőr tehát még az idén föltárja a templom egész alapját.

* Debreceni tornászok sikere. A Debreceni Tornaegylet színei a Szent István napi kassai versenyen ismét győzelemre jutottak. Sz. Futó Sándor, a D. T. E. veterán atlétája u. i. megnyerte a Felső Magyarországi 1/2 ang. mf. síkfutás-bajnokságát. Aznap tartotta a Budapesti Atl. Club Budapestben nagy nemzetközi uszó versenyt, melyen Gyomlay L., a D. T. E. kitűnő uszója a 70 m. mell-uszás versenyben igen könnyen győzte le vetélytársait. A fiatal uszó további szereplése elé várakozással tekint egylete.

* Football mérkőzés. Annak a sokoldalú tevékenységnek, amelyet a Debreceni Torna Egylet az idén a sport minden ágában kifejt s melylyel jubiláris esztendőjét méltón ünnepli, egyik fontos mozzanata lesz az a labdarugó mérkőzés, melyet vasárnap, f. hó 25-én, délután fél 5 órakor rendez a nagyerdői sporttéren. A Tornaegylet csapatával a Kereskedő Ifjak Football Clubja fog mérkőzni s miután a két ellenfél körülbelül egyforma erős, érdekes és izgalmas mérkőzésre van kilátás.

* Meghiusult békeltetés. A Szikszay-féle téglagyár sztrájkban álló munkásainak ügyében a főkapitányságon tegnap délelőtt békeltetés volt. A munkások és munkaadók közt azonban oly élesek az ellentétek, hogy a békeltető kísérletek eredményre nem vezettek.

* Kisiklott személyvonat. A Budapestről éjjel 2 óra 23 perckor érkező személyvonat tegnap csaknem két órai késéssel érkezett Debrecenbe. Az óriási késést kisiklás okozta. A személyvonat ugyanis Karcag állomáson tolatást végzett, miközben a kalauz-kocsi után következett személykocsi kisiklott. — Szerencsére nagyobb baj nem történt, csupán egy utas sérült meg a vállán jelentéktelenül.

* Tűz. Tegnap délnél a Piac-utca 56. számú háztól telefonon tüzet jeleztek. A tűzország gyorsan kivonult a helyszínére, de dolga nem akadt. Az 56. számú háznak csupán egy kéménye gyuladt ki, melyben a korom végigégve, a tűz magától elaludt.

* A vonat elé akart feküdni. Izgalmas jelenet játszódott le tegnap este a vasuti pályaudvaron. Egy 15—17 év körüli siket-néma fiu öngyilkos akart lenni és a pályaudvaron tolató mozdony alá feküdt. A szerencsétlen fiu szándékát észrevették s erőszakkal távolították el a veszedelmes helyről. Áadták a rendőrségnek. Az életunt némát a központra szállították, hol őrizet alá vették.

* Az izraelita imaház betörője. A Csók-utcai izraelita imaház kifosztása ügyében a rendőrség erősen nyomoz. A tettes állítólag egy lengyel származású izraelita, a ki a közeli városokban, Nagyváradon, Miskolcon, P.-Ladányban hasonló lopásokat követett el. Mindenütt csupán imaköpenyket vitt el, melylyel — úgy látszik — kereskedik. A veszedelmes tolvaj működéséről, ki valószínűleg újabb betörést tervez, a vidéki hatóságokat értesítették.

* Betörés fényes nappal. A rendőrség tegnap egy fiatal tolvajt fogott el. Alig 15—16 éves, de rovtott multja miatt igen jól ismert alak a rendőrségen. Tegnap vakmerő tette határozta el magát, melyen rajta vesztett. Fényes nappal a déli órákban vakmerően behatolt Venyige Ferenc szatócsnak a Ferenc József-uton lévő üzletébe, kirántotta a pult fiókját, melyből hatvan korona készpénzt kiragadott s elmenekült, Dobos József rendőrbiztos délután a Petőfi-téren, hol egy lócán aludt, ráakadt, elfogta. A megrögzött tolvaj egy percig sem tagadta tettét, sőt dicsekedve vallotta be, hogy a lopott pénz egy részét elmulatta, a másik részéből bevásárlásokat eszközölt. A fiatal tolvajt, akit Tischeier Józsefnek hívnak, átadják az ügyészségnek.

* A malom sebesültje. Az Erzsébet malom felvonóhidján szerencsétlenül járt munkás Juhász Jándor súlyos sebéből fölgögyült. Beteggyárat tegnap már el is hagyta, munkára azonban még sokáig alkalmatlan lesz.

* Elvitték Sívágót és bűntársait. Arra a hirre, hogy Sívágót és bűntársait elviszik az illavai fegyházba, sok száz kíváncsi ember ment ki a vasuti állomásra, úgy hogy a sokaság közt alapos munkája akadt a vasuti rendőrségnek a rend fentartásában. A vonat indulása előtt kevéssel vitték ki Sívágót erősen megvasalva, Szombatic pedig Nyirivel együvé vasalva az állomásra. Négy börtönőr és egy őrmester kísérte őket. Egy harmadosztályú külön fülkében helyezték el valamennyit s indították őket utnak az illavai fegyházba.

* Földesi Szeréna hangversenye. A női zenekarok szintjén felül áll az igazán jeles zenekar, amelynek élén Földesi Szeréna hegedűművész nő áll. A zenekar valóban az elsők közé tartozik és igazán élvezetben részesül az, aki meghallgatja hangversenyét. A jeles erőkből álló zenekar estonként a „Magyar király“ kávéházban játszik. A bájos primásnő maga is vonzó jelenség, a hegedűjátéka pedig elragadó. A legnagyobb elismerés a zenekarra, ha csak annyit említünk meg, hogy a legjobban tapsolták az éjszaka is a — cigányok.

* Ügyes fiu, mint üzleti kifutó, alkalmazást kap Letzter József fényképészeti műtermében.

* Casablanca bombázása — Debrecenben. Alig pár hét előtt tört ki Marokkóban a forradalom, a lapok a casablacai és tengeri vérfürdőről rúnes részleteket közöltek, arról miként gyilkolták le a kabilok és arabok az európai kereskedőket, nem kimélvén még a nőket és ártatlan gyermekeket sem. A megtorló hadjárat is megkezdődött. A francia hajóhad bombázza folyton Casablankát. Az Afrikában történő eseményeket már a napokban mozgó fényképekben is láthatja a debreceni közönség. — A villamos színház igazgatója, aki nem kiméli a költséget, hogy a közönség ne csak szórakoztassa, de a világ nagyobb eseményeit eredeti fényképfelvételekben bemutassa, már megrendelte a marokkói eseményekről készített, pompás képeket és a napokban már a debreceni közönség épp úgy és ugyanazon időben fogja látni azokat, akár csak a londoni. Ugyanakkor mutatja be a villamos színház Hagenbeek világhírű állatszerzetét is. A színháznak bezzeg hónapok kellene, míg a budapesti színházak darabjait be tudja mutatni!

* Meglopták. Édes álmából szomorú volt Bence József Pesti-utca 61. szám alatti lakosnak az ébredése. Mikor lefeküdt még volt 9 korona a zsebében. Mig elaludt meglopták. Az ismeretlen tolvajt a rendőrség keresi.

* Gyönyörű képeslapok, festmények, Conan Doyle detektív regényei 50 fillérjével kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében (Leitner mellett).

* Szeplő, májfoltok, persenések ellen biztos hatású a Rozsa arckenőcs. Udeséget, bájt kölcsönöz az arcnak. Tégely ára 1 K. Kapható Jóna és Jóna drogeriájában, Debrecen, Kossuth-utca 6.

* Kitűnő cukor-dinnyék, valamint nemes faj görögdinnyék kaphatók Farkas Gyula műkertész üzletében a nagytrafik mellett.

* Ügyes, csinos füzetéssel tanuló felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Az oláhok forrongása.

Belényes—Románia.

Az elbolondított bocskorosok.

Belényes, aug. 22.

Pár hét óta járják csak a bihar-megyei havasokat az oláh bujtogatók és a munkájok nyoma már látszik a belényesi kerületben, ahol most a képviselőválasztás előtti izgalmak amugy is feldúlták a kerület békés nyugalmát.

Vadul lobognak a szenvedélyek a bocskoros atyafiakban. A 48-at sűrűn emlegetik, még pedig azzal a jámbor óhajással, hogy leöljenek minden magyart, felgyújtott magyar falvak lángjánál járják a Hora-Kloska nótájára a kalugyert.

Faluról-falura járnak a pópák és fanatizálják a népet a magyarok ellen. Nyíltan hirdetik, hogy megosinálják a nagy Dákóromániát. Bár a kerület nyugalmát 500 csendőr, 200 baka és 100 huszár őrzi, a hangulat mégis forradalmi.

Ma volt a hetivásár Belényesben. A piacon ezrével hullámozott föl s alá a közel vidékről betódult oláhság. Hangosan éltették Romániát.

— *Nem Magyarország lesz itt ezentúl, hanem Románia!* — ordi-

tozták a bepálinkázott oláhok, akik közül a csendőrök 8 letartóztattak.

Az oláh izgatók nemcsak a legszemérmertlenebbül lent bujtogatnak a nép közt, fölfelé pedig panaszkodnak. Nincs nap, hogy följelentést ne tennének a közigazgatási tisztviselők és a csendőrök ellen. Ma Glatz Antal főispánt is feljelentette Csordás János oláh ügyvéd a belügyminiszternél.

De a feljelentések netovábbja az a távirat, a melyet a román nemzetiségi képviselők Bécsbe küldtek, ő Felső kabinet irodájának. E táviratban arra kéri ő Felső, hogy utasítsa Andrassy Gyula gróf belügyminisztert, hogy a csendőrséget vonja vissza a belényesi kerületből, mert a csendőrség terrorizálja a választókat. Arra hivatkoznak, hogy a román nemzetiségi választókat a csendőrök véresre verik, sőt az egyik községben a félholtra vertek közül a legvéresebbet körül hordozták azzal a fenyegetéssel, hogy így jár majd a többi is.

Felszólítást intéztek az oláh vezérek a külföldi lapokhoz is, hogy küldjenek tudósítokat a választásra. Eddig a berlini Berliner Tagliche Rundschau és a bécsi Reichpost küldöttek tudósítokat a kerületbe. Az izgatottság egyre nő.

TÁVIRATOK.

Tittoni és Aehrenthal találkozása.

Bécs, aug. 22. Tittoni és Aehrenthal miniszterek semmeringi találkozásának programja most már részletesen meg van állapítva. Az olasz külügyminisztert a semmeringi képviselőtestület fogja fogadni Dangle polgármesterrel az élén. Este Tittoni titkára és Avarna olasz nagykövet az Aehrenthal házaspárhoz hivatalosak. Aehrenthal miniszter a vendégek tiszteletére ebédet ad. Pénteken mindkét miniszter automobilon fölkeresi a strelzhoft kastélyban gróf Lützow római osztrák-magyar nagykövetet és este térnek vissza Semmeringbe, ahol Aehrenthal miniszter bemutatja vendégeinek a déli vasúti szálloda berendezését. Az olasz vendégek szombaton utaznak el. A Helmer-villa előtt, amelyben Tittoni lakik, transzparenst állítottak fel, a melynek közepén izzólámpákból lángoló „T” betűt alkottak, amelyet villamos fénykoszoru övez.

Képviselőválasztás.

Nagykároly, aug. 22. Ma zajlott le a képviselőválasztás, amely a függetlenségi- és 48-as jelölt, Pap Béla óriási győzelmével végződött. Három jelölt volt. Pap Béla 48-as, Szabó Albert néppárti és Jócsák Kálmán szociáldemokrata. A szavazás minden rendezavarás nélkül este 7 óráig tartott. Pap Béla 1559, Szabó 615 szavazatot kapott. A szociálisták a 48-as jelöltre szavaztak. Feltűnést keltett, hogy Vlád Aurél a néppárti jelölt ellen korteskedett, de leghevesebben izgatottak ellene a szocialisták. A néppártiakat rendkívül elkeserítette a bukás. A jelen volt néppárti képviselők azzal fenyegetődtek, hogy a történetek után kilépnek a koalícióból. Buzáth Ferenc egyik beszé-

dét azzal végzte: *Abcug Kossuth! A néppárti választók 18 függetlenségi szavazót a városon kívül megáramadtak és véresre vertek. A csendőrség letartóztatta a tetteseket.*

Tittoni a Semmeringen.

Bécs, augusztus 22. Tittoni olasz külügyminiszter Josefburgból, ahol Lichtenstein herceg vendége volt Kunebruchba ment Avarnan herceg olasz bécsi nagykövet társaságában, onnan pedig délután 5 órakor Semmeringbe érkezett, ahol Panban szállóban szállt. Megérkezése után felkereste a Helmer-szállóban Aehrenthal bárót és feleségét. Holnap délelőtt a két külügyminiszter fog találkozni, aztán pedig gépkocsin meglátogatják Sützov gróf római osztrák nagykövetet. Szombaton utaznak Ischibe, ahol vasárnap délelőtt fogadja a király Tittonit, aki hétfőn utazik haza Olaszországba.

Elfogott merénylő.

Brassó, aug. 22. Jármay kolozsvári máv. üzletvezető ideérkezett és személyesen vezeti a vizsgálatot dinamitmerénylet ügyében. A csendőrség elfogta azt az embert, aki a múlt héten az itteni cementgyárban a munkásoktól dinamitot vásárolt. Az illető örültnék látszik.

Harc Casablanca körül.

Páris, augusztus 22. A nagy ködben az arabok újabb támadást intéztek Casablanca ellen. Mikor a köd felszállt Prude francia tábornok elrendelte a tüzelést. Ugy a francia táborból, mint a hajóhadról két órán löttek az arabokra, akik kelet felé menekültek.

Katonák utonállása.

Bécs, augusztus 22. Mostarból érkező magánértesülések szerint a 64. gyalogezred egyik százada a közeli községeket valóságos megostrómolta és a lakosoktól az élelmiszereket erőszakkal rabolta el. A lakosság fegyvert fogott, mire valóságos harc keletkezett, amelyben 25 ember elesett, még több megsebesült. A még nem erősítették meg hivatalosan. Annyi tény, hogy a hercegovinai Nevesinje közelében most vannak a hadgyakorlatok.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítélt betörő. Papp György János 31 éves mártonfalvai ismert tolvaj a múlt év december 28-án éjszaka betört Botos Ödönhöz és a kamarájából fűrészt, fejszét és a 7 tyukot kakasostól együtt elloptott. A debreceni törvényszék tegnap 6 hónapi börtönre ítélte, amiben megnyugodott.

§ Részeg fővel lopott. Az ital tette tolvajja Vékony Lajos 19 éves püspökladányi leányt. Együtt mulatott március 12-én éjszaka Tózsér Józseffel a Dulkáné csárdájában. Tózsérnél 540 korona készpénz volt. Folyt a bor és a nótá; a festett képű leányok mámorosan dalolták:

Gyere rúzsám, váltsá' ki,
Váltsá' ki a rabságbú.

Tózsér ordított, mint a fába szorult fereg, egyszerre azonban sakálvöltéssé vált a szava, amint tulharsogta a könynyelmű lányok nótáját.

— Ellopták a bugyellárisomat!

Keresni kezdték a drága kis jószágot. Végre megtalálták az asztal alatt, de már akkor éppen 100 korona hiányzott belőle, amelyet másnap Vékony Lajosnál találtak meg. A debreceni törvényszék tegnap csupán 8 napi fogházra ítélte. Azzal védekezett, hogy a lopást részeg fővel követte el. Az ítélet jogerős.

§ Meglőtte a tolvajt. Banyó Manyolof berettyó-szentmiklósi születésű, 16 éves fiú ez év tavaszán portékával rakott szerével hajtott keresztül Mikepércsen. Már éjszaka volt, de azért a sötétben is észrevette, hogy két legény somfordál a kocsija után és a portékáiból lopni akar. Már a köteleket kezdték vagdalni, mikor az oláh legényke kérte, hogy ne bántsák a portékát; de mikor látta, hogy azok nem tánganak, a revolverből háromszor rájuk lőtt. Az egyik lövés Karajos Imre 17 éves mikepércsi legényt a nyakán találta, de a sebe 8 nap alatt begyógyult. A debreceni törvényszék gondatlanságból okozott testi sértésért 1 napi elzárás és 4 korona pénzbüntetésre ítélte a lövőidőző legénykét. Az ítélet jogerős.

Élet-halálharc a börtönben.

Küzdelem a sötétben.

Saját tudósítónkól.

Bécs, augusztus 22.

Ma reggel, a kora hajnali órákban, a bécsi országos törvényszék fogházában valóságos fegyenc-lázadás tört ki. Vagy két álló óráig tartott, amíg a foglyok felizgatott kedélyét le tudták csillapítani.

A fogház egyik felügyelője, Anderle József már régóta magára vonta a foglyok haragját. Kiméltelenül szigorú ember, aki nem tűr rendellenességet és éppen ezért bizony nem egy fogolyra róttak már súlyos fegyelmi büntetéseket. Még csak a héten is Anderle följelentésére büntették meg Neubauer István foglyot is. Neubauer, aki még csak néhány hét előtt került a fogházba, éppen ezért a vele egy cellában lévő másik két fogolytársával elhatározta, hogy Anderlet meg fogják leckéztetni.

A felügyelő szokásához híven ma reggel is bejárta az egyes cellákat. Amint a Neubauer-lakta cellába belépett, rögtön rátámadt a három fogoly. Neubauer folytatni kezdte, míg a másik kettő agyba-főbe verte. A megtámadott felügyelő még lélegzően is alig tudott és így természetesen segítségért sem kiálthatott.

Helyzete mind kritikusabbá lett. Egyszerre elküldte magát Neubauer:

— Hozzátok ide a lepedőt, fel fogjuk atasztni a gazembert.

A két fogoly rögtön eleresztette Anderlet és sietett a lepedőért. Míg ezek köteleit csavartak belőle, addig a felügyelő valóságos élet-halál harcát vívott a fogoly Neubauerrel. Egymást folytogatták és verték és ki tudja, sokáig bírta volna-e még Anderle, ha egy, a cella mellett elhaladó őr figyelmessé nem lesz a zajra és ki nem menti a felügyelőt a felbőszült foglyok karmaiból.

Amikor a többi foglyok a történetekről értesültek, valósággal lázongani kezdtek és a cellaajtókat próbálták felfeszíteni. Az egész őrségnek kellett kivonulnia, hogy a rendet újra helyreállítsák.

A megtámadott felügyelő sérülései nagyon súlyosak. A jobb szemét kiverték, fején tátongó sebek láthatók és torka teljesen feldagadt. Felépülése hosszabb időt fog igénybe venni.

HIREK.

A nagykarolyi választás. Nagykarolyból táviratozzák nekünk: Rendkívüli élénkség uralkodik a városban. Ugy a függetlenségi, mint a néppárti választók nagy számban érkeztek a közel fekvő falvakból. Bár a kedélyek izgatottak, eddig rendezavarás alig fordult elő. Néhány suhanc megtámadott egy kisebb csoport függetlenségi párti választót, azonban komo-

lyabb összeütközésre nem került a sor. A pártok felvonulása, mely a kora reggeli órákban kezdődött, rendben ment végbe. A választási elnök a választást reggel 8 órakor nyitotta meg. A függetlenségi pártiak azzal vádolják a néppártiakat, hogy a nemzetiségiekkel karöltve agitálnak a néppárti jelölt érdekében.

A kivándorló büne. Göncruszkáról jelentik: Rohály András több évvel ezelőtt Amerikába vándorolt édes anyjával együtt. Ott megismerkedett egy kivándorolt magyar leánnyal és beleszeretett, de a leány nem viszonzta szerelmét. A legény többször kérte, de a leány állhatatosan visszautasította. A legény egy ily alkalommal forgópisztollyal agyonlőtte a leányt és az előre megvásárolt hajójegygyel hazavitorlázott. Az atyja nem tudta, hogy fia hol van és a kassai törvényszékhez fordult, hogy nem-e utazott haza a fia? A csendőrök Rohályt Göncruszkán elfogták és az abaujszántói járástörőshöz kísérték, hol bevallotta, hogy a leányt előre megfontolt szándékkal ölte meg, mert nem akart övé lenni. Bekísérték az ügyészséghez. Nem tudni, hol ítélik meg felette, mert időközben amerikai polgár lett.

Egy község pusztulása. Ungvárról jelentik: A napokban nagy tűz pusztított Dióska községben. A kertekben összehordott gabona a cséplőgéptől kigyuladt és a vízhiány miatt csakhamar lángokban álltak a közeli lakóházak és melléképületek. A kis község, mely csak egy utcából állt, félig elpusztult. Leégett 15 lakóház és számos melléképület. A tűz lokalizálásánál nagy tevékenységet fejtett ki Tomcsányi István szobránci főszolgabíró, Szilágyi Sándor tb. főszolgabíró és Onczay Sándor tanító.

Lueger állapota. Bécsből jelentik nekünk: A lapok jelentik Brixenből: Lueger bécsi polgármester állapota a legutóbbi napokban ismét aggasztóvá vált. Ismételt és hosszabb tartamu ájulási rohamok állottak be.

Mindenféle
nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón
kiadja a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

CSARNOK.

A legszebb.

— Regény. —

Írta: Than Gyula.

(Folytatás.)

Javában beszélgettek, mikor Teréz, a szobaleány besietett és jelentette:

— Itt van!

— Ki? — kérdezte Zálnoki.

— Rajvai.

— Ide jött? Mit akar?

— Nem tudom. Az udvaron voltam, ott láttam, hogy a kapunál egy kocsiból szállt ki. Valószínűleg egyenesen az állomástól jött.

A társaság tagjai egyenként felállot-

tak. Izgalom szállta meg valamennyiüket. Jenő mindjárt megkérdezte Zálnokit.

— Elfogadja kedves bátyámuram?

— Elfogadom. De legyenek nyugodtan. Menjetek át ide a másik szobába. Hallgassátok meg, hogy mit beszél. Lássuk csak, mikép szövi tovább a hálót. De egyuttal, biztosítlak benneteket, hogy most végzek vele.

A jelenlévők szó nélkül engedelmessékedtek. Átmentek a mellék szobába és esendben, szó nélkül maradtak ott. Zálnoki pedig várta Rajvait, aki pár perc múlva csakugyan megjelent.

(Folyt köv.)

Ingatlanok forgalma.

Harangi Gábor és neje Nagy Mária veszik a debreceni 9738 sztkvben foglalt 1 hold ujosztású földet Ungvári Andortól 787 kor. 50 fill.

Zöld László és neje Gyulai Teréz veszik a debreceni 8738 sztkvben foglalt 2 hold ujosztású földet Ungvári Andortól 1900 kor.

Kovács Balázs és neje Szerencsi Erzsébet veszik a debreceni 9738 sztkvben foglalt 1 hold ujosztású földet Ungvári Andortól 787 kor. 50 fill.

Áru- és értéktőzsde.

Augusztus 22.

Budapesti gabonatőzsde.

5 fillérrel drágább áron elkelt 50 kilogrammonként 20,000 mm. buza.

Rozs 5-10 fillérrel drágább, zab szilárd, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet magasabb amerikai jegyzésekre szilárd irányzattal folyt le, csupán zab és tengeri változatlan maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeté	Változás
Buza október	1154	1152—1150
Buza április 1908	1181	1180—1179
Rozs októberre	953	952—950
Zab októberre	812	809—810
Tengeri augusztus	672	673—674
Tengeri szept.	678	677—678
Tengeri május 1908	678	670—671

A debreceni izr. szent-egylet „Chevra Kadisa” előjárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes tagja

Ujlaki József ur

élete 66. évében, 1907. év augusztus hó 21-én jobblétre szenderült.

Az elhunyt hült tetemei 1907. évi augusztus hó 23-án délelőtt 11 órakor fognak Domb utca 20. számú gyászházból az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkérnek.

Debrecen, 1907. aug. 22.

Az izr. szent-egylet előjárósága.

Dr. Weinberger Sándor

ügyvédi irodáját

Piac utca 55. számú

(Hungaria) melletti ház földszintjére

helyezte át.

Debreceni Kézizálog Kölcsönintézet
részv. társaság
Debrecen, Arany János utca 9.

Kölcsönöket nyújt értékpapírokra, ékszerekre, arany- és ezüst tárgyakra és egyéb ipari készítményekre.
Raktárában iparosok és kereskedőktől árukat beraktároz és azokra előnyös kölcsönöket nyújt.
Jelenleg arany, ezüst órák, briliáns fűgők, gyűrűk, jutányos áron kaphatók. 640

Europa legnagyobb és legelőkeltebb
„URANUS”
VILLAMOS SZINHÁZA
a széna vásártéren.

A legjobb szórakoztató hely,
1500 ülőhely. Kényelmes berendezés!
Állandó szellőztetés.

Minden másodnap teljesen új műsor.

Pénteken augusztus hó 23-án
Egy New-York-i leánynevelő-intézet
kirándulása.

Kitűnően mulattató, természetbeni felvétel.
Azonkívül a következő ujdonságok:

Műsor:

- Rövidlátó biciklista
- Alpesi katasztrófa
- Házmesterék mulatnak
- Az Angol (Inyeno) álma.**
- Tojás szüret
- A mindenes leány öröki
- Cowboyok és indiánok harca**
- Egy szenvedélyes játékos
- Egy new-yorki leánynevelő intézet ki-
rándulása.

Előadások: Hétköznap este 8-9 órakor.
Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-től este
11-ig óránként.

Helyárak: Páholy 5 K. Páholy-ülés 1 K.
I. r. 60 f. II. r. 40 f. III. r. 20 f.

Bérletjegyek.

Páholy 6 személyre	5 korona.
12 drb. I. rendű	6 korona.
12 drb. II. rendű	4 korona.
12 drb. III. rendű	2 korona.

Mindenemű jegyek este 7-ig előre vált-
hatók Schwartz Dániel ur pipa üzletében főtér,
városházzal szemben, Renc An al ur fodrászüz-
letében Kossuth utca, Neumann Sarolta urhölgy
dohánytösdőjében Főtér 60. Márkus Sándor
ur bornagykereskedő Főtér (Hungária kávéház
mellett).

A n. é. közönség szives pártfogását kéri
Tisztelettel!
Suchán és Winkler.

A közeledő tanévre
iskolás fiúk és leányok
részére előírás szerint
fehérneműeket

raktáron tart
és rendelésre készít,
Kontsek Kornél

nőidivat és fehérnemű-áruhása
Debrecen, Kossuth-utca 1. szám.

Butortényező és cimpfestő-műhely.
Debrecen, Péterfia-utca 1.

Elvállal: Fürdőkádak fényezését, ke-
rékpár zománcozását, modern égető ke-
mencével felszerelve, fa- és vasbutor
ujjonnan átdolgozását, a legdiszesebb fa
és márvány utánzással és díszítéssel,
valamint épület-, portál-, és üzletberen-
dezések mázolását, modern cimpfésé-
ket bármint kivitelben.

Tisztelettel
Prindelmaier Sörincz.

Kiadó pincék.

A zenedének Csapó- és Vár-utca
sarkán levő házában. Értekezhetni

Dr. Márton Kálmán
ügyvédnél

Placz-utca 74. sz. a.

iskolás fiúk és leányok részére

Ingek, nadrágok,
szoknyák, hálókabátok, harisnyák,
zsebkezdők,
gallérok, kézelők, nyakkendők.
Intézetek részére előírás szerint

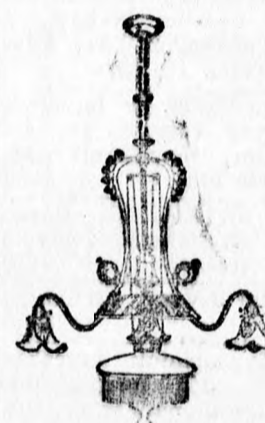
Donogán és Somossynál
Debrecen, kistemplombazár.

Növendék **LEÁNY ÉS FIUK** részére
alkalmas fehérneműk

Paplanok, Matraczok,
továbbá
Szőnyeg függöny

és
LINOLEUM
óriási választékban
BOSZNAY J. és TSA
cégnél Kossuth utca 5.

KULCSÁR JÓZSEF bronzműves Debrecen,
Szent-Anna-utca 6. sz.

készít mindennemű
sárgarés és bronzárukat

légszesz, acetylen és vil-
lamos csillárokat, esillá-
rok átalakítását petró-
leum és légszeszről vil-
lamosra, vagy légszesz
és villamosra (combi-
nátra).

Ujjátisztításokat s min-
den e szakmába vágó
javításokat elfogad és
gyorsan, szakszerűen és
jutányos árák mellett
eszközöl.

Levelező-lapon tessék értesíteni, házhoz me-
gyek a munkát átvenni.

A „POLGÁRI TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET”
DEBRECENBEN, (PIAC-UTCA 83.)

Előnyös kölcsönöket nyújt kezeség mellett, érték-
papir ellenében és jezálog fedezet mellett.

Az igazgatóság.

!! Egyéves önkéntes urak figyelmébe !!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntes urakat értesíteni, hogy nálam
bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legelegánsabb kivitelben
és és igen jutányos áron készülnek

egyenruhák.

Minden megrendelt egyenruhái valamint felszerelési cikkek szabályszerűségéért felelősséget vállaltok
Ugyancsak kitűnő lovagló (bútsos) nadrágokat valódi angol sza-
bás szerint készítek. — Ugyisintem polgári öltönyöket valamint
dizsmagyar öltönyöket a legelegánsabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel

KISZEL SÁNDOR

katonai- és polgári szabó. Elsőrendű
katonai felszerelési cikkek raktára.
Debrecen, Kossuth utca 19. a színházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszunk, ha szükséges postabélyeg be-
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

FRIZERNO házakhoz ajánkozik. Darabos-u. 52. 3622

5 k. postakosár elsőrendű csemegeszőlő K 2.00
5 k. postabűdön akác v. hársfavirágmező K 5.50
5k. post. acsomag cukortorma K 5.80 Dávid Zoltán kiviteli üzletében Rákóczy- és Eötvös-
utca sarkán. Távbeszélő 315 sz. Egy tanuló felvételt. 3577

ÖZVEGY urnónél 2 fiu vagy leány esetleg fel-
nőttek teljes és gondos ellátást kap Szent-
Anna-utca 30. 3555

A BAROMVÁSÁRTERREL szembe levő von-
dógló november 1-től kiadó esetleg eladó, ér-
tekezhetni Mayer Jenő cégnél mindennap reg-
gel a tulajdonossal. 3550

KITÜNŐ nradalmi tej kapható 7 krajcárért li-
terje. Wolf R. vegyeskereskedésében Kandi-
utca 15. szám. 3542

KIADÓ a tócskertetben 1700 négyszögöl rész-
ben szőlő, részben vetemény föld nemes
gyümölcsfákkal, télen nyáron lakható, 2
szoba konyha, lakással november 1-re, érte-
kezhetni tócskert 118 szám. II. járás.

TÓZIFA ölenként, vagononként és felvágva,
cser, tölgy, bükk, gyertyán, varga-fa kapható
Hegedűs Emilnél. Raktár, Homokkert gáz-
gyár mellett. Iroda Miklós utca 7. 3466

HARISNYAKTÓ IPAR VALLALAT. Haris-
nyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyát's
Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

IZLETES házikoszt kapható özvegy uri nőnél,
Szent Anna-utca 58. 3218

Csemege szőlőt ajánlok kereske-
dők- és maganto-
gyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett.
Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Tele-
fon 234.

HAROM iskolás gyermeket elvállal Wiener
Dávid Bejlen utca 13. 3630

Kereslet.

GYAKORLOTT alj és derék varrónők jó fi-
zetéssel azonnal felvétetik. Friedmann Armin
Széchenyi-u. 15. Tanuló lányok felvétetnek. 3623

KABÁT, derék és aljvarrónők állandó alkalma-
zásra, — esetleg kiegészítésre is — valamint
tandíjmentes tanulónők azonnali belépésre
kerestetnek. József-kir.-herceg-utca 6. Györfy
Károly. 3620

EGY ügyes fűszerkereskedő segéd azonnali be-
lépésre kerestetik. Cim a kiadóba, 3603

GEPLAKATOS tanulók és segédek felvétetnek.
Ehrenreich Sándornál Széchenyi-u. 44. 3552

Evi 720 kor. fizetéssel üzleti szolgálai állást
nyer hasonló minőségben már alkalmazásban
volt fiatal ember Letzter József fényképezési
műtermében. 3521

EGY német Bonne keres alkalmazást, címe
megtudható Turai Farkas irodájában. Ugyan-
ott egy kitűnően tresszirozott daru eladó 3629

Eladás.

FINOM. szép, alig használt barna és zöd bock
bőr férfi szalongszabóruka cladó. Péterfia utca
18. sz. Megtekinthető d. u. 2-4 óráig. 3612

VADÁSZ önkéntesek figyelmébe. Alig használt
waffenrock, blouz, hét nadrág, kalap s köpeny
jutányos áron eladó. Cim a kiadóba. 3583

VASREDŐNY üzlet ajtó kirakat tábla olcsó
eladó. Fűvészkert utca 14. 3526

ELADÓ a nagycserén 20 hold kitűnő szántó-
föld ujonnan épült lakással, értekezhetni
Széchenyi-u. 42. 3497

ELADÓ szép uri ház, jó forgalmu helyen a
főterhez közel. Cim a kiadóba. 3628

EGY két rudu kis szekér és ham, gyopli eladó
Homok-utca 118. szám. 362

Egyedüli készítő:
GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszerész
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.

Legbiztosabb széplítőszer a
Fáy-féle Arc-Crém
hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkülönbözőbb szer szepítő, máj-
foltok, pattanások és az arcbor tisztátalanságai
ellen. Egy tégely 1 korona hozzávaló „Fáy“
szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1—2—3 kor. üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi
gyógyszer különlegességeknél, pipere cikkeknek és
* hasonló orvosi gyógyszereknek. Kapható a készítő *
Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél
Debrecen, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszerű” gyógyszerész
Telefon 496. sz. 635 Telefon 496. sz.

Bankegyesület r.-t.

Debrecen, Piac-u. 72.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyitl
tétéleket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt
nyujt bekebelezés mellett földbirtokokra és
házakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukra stb
Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Eifogad betéteket könyvecskékre, folyó
(chek) számlára és pénztárjegyekre és
Vállalkozik minden egyéb bankügylet
kötésére is.

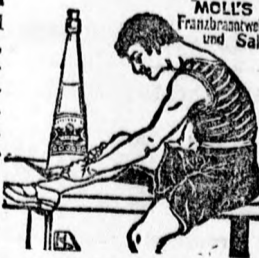
Az igazgatóság.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása
a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyom-
morgóres és gyomorférv, rögzött székrekedés, máj-
bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, a jeles házi szernek évtize-
dek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára
egy leposztélt eredeti doboznak 2 kor.
Hamisítások törvényileg fenyítetnek.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi
ha mindegyik üveg Moll
A. védjegyét tünteti fel.
„A. MOLL” feliratu óno-
zattal van zárva. A Moll-
féle sós-borszesz nevezé-
tesen mint fájdalomcsil-
lapító bedörzsölési szer-
köszvény, csusz és meg-
hülés egyéb következmé-
nyeinek legismertesebb
népszor.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

Moll gyermek szappanja

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készitek
gyermek és hölgy szappan a bőr okseru ápolá-
sára gyermekok s felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fill. Öt darab 1 kor 80 fill.
Minden darab gyermek-szappan „Moll A.” véd-
jegyével van ellátva.

**Főszétküldés:
MOLL A. gyógyszerész**

cs. és kir. udvari szállító által.
Bécs Tuchlauben 9. szám.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mel-
lett teljesítetnek.
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírá-
sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

PERGELTKÁVÉ

naponta friss pörkölés,
kiváló minőség, kizárólag

Félegyházi János

szabadalmazott

motorüzemű kávépörköldéjén

állítható elő,

1003

Tessék próbát tenni!

GODDAMI!

végre egy gyorsan
és biztosan ható
tyukszem-szer.

Cook & Johnsons

amerikai szab.
TYUKSZEM GYÜRŐI

1 drb. 20 f. 6 drb 1 K.

Postán 20 fill. portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tá-
rában valamint orvosi drogeriákban stb.

Árverési hirdetmény.

Debrecen város tulajdonához
tartozó Vargakert melletti 21 hold
1275 négyzetöl föld, továbbá a Sa-
létrom laktanya háta mögött fekvő
„Salétrom kert” nevű 9 hold 1287
négyzetöl területű legelő folyó évi
október 1. napjával kezdődő 6 évre
1907. évi szeptember hó 12. napján
d. e. 11 órakor a városház közgyü-
lési termében tartandó nyilvános
árverésen a város számvevői hiva-
talában hivatalos órák alatt megte-
kinthető feltételek mellett haszon-
bérbe adandók. Ez árverésre az ér-
deklődők ez uton is meghivatnak.
Debrecen, 1907. aug. 12.

153 A városi tanács.

Szendrő Sándor

zongora és hangszerkészítő.

Ajánja legjobb gyártmányu

zongoráit

és

planinóit

Gramofonjait

és nagyválasztéku

**Gramofon-
lemezeket.**

Javításokat és hangolásokat előnyös áron eszközöl.

Zongorák bérbe kaphatók.

Üzlethelyiség Debrecen, Szt.-Anna-utca 3. sz.